

Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven en beroepen

AVB 2019

Inhoudsopgave

Productvoorwaarden

Artikel 1. Aanvullende begripsomschrijvingen	2
Artikel 2. Omvang van de verzekering	2
Artikel 3. Uitsluitingen	3
Artikel 4. Schade	5
Artikel 5. Schade-uitkeringen en premierestituties	5
Artikel 6. Naverrekening	6

Bijzondere voorwaarden

Rubriek I Algemene Aansprakelijkheid (AVB)

Artikel 7. Nadere dekkingsomschrijving	6
Artikel 8. Aanvullende uitsluitingen	6

Rubriek II Werkgeversaansprakelijkheid (WGA)

Artikel 9. Aanvullende begripsomschrijvingen	6
Artikel 10. Nadere dekkingsomschrijving	6
Artikel 11. Aanvullende uitsluitingen en bepalingen	7

Rubriek III Milieu-aansprakelijkheid (plotselinge aantasting) (MIL)

Artikel 12. Nadere dekkingsomschrijving	7
Artikel 13. Aanvullende uitsluitingen en bepalingen	7

Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven en beroepen

Deze voorwaarden vormen één geheel met de Algemene Voorwaarden die van toepassing zijn.

Artikel 1. Aanvullende begripsomschrijvingen

Met de volgende begrippen

1.1 Verzekerde(n)

- 1.1.1 De *verzekeringnemer* in zijn hoedanigheid als omschreven in de polis.
- 1.1.2 Andere in de polis als *verzekerde* opgenomen natuurlijke of rechtspersonen in de hoedanigheid als omschreven in de polis.
- 1.1.3 De vennoten, commissarissen en bestuurders van de *verzekerden* als genoemd in de artikelen 1.1.1 en 1.1.2, handelend als zodanig.
- 1.1.4 De personeelsverenigingen, pensioenfondsen en andere fondsen, instellingen en stichtingen opgericht in het kader van de arbeidsverhoudingen tussen de *verzekerden* als genoemd in de artikelen 1.1.1 en 1.1.2 en hun ondergeschikten alsmede de bestuursleden daarvan, handelend als zodanig.
- 1.1.5 De ondergeschikten, stagiaires, vrijwilligers, familieleden en huisgenoten van de *verzekerden* als genoemd in de artikelen 1.1.1 tot en met 1.1.4, voor zover zij werkzaamheden verrichten binnen het raam van de *verzekerde* hoedanigheid.

1.2 Derde(n)

Iedereen met uitzondering van de aansprakelijk gestelde *verzekerde(n)*.

1.3 Schade

1.3.1 Personenschade

Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de op geld waardeerbare gevolgen hiervan.

1.3.2 Zaakschade

1.3.2.1 Beschadiging, vernietiging of verlies van zaken van *derden* met inbegrip van de op geld waardeerbare gevolgen hiervan.

1.3.2.2 Als zaakschade wordt tevens beschouwd het verontreinigd of vuil worden van zaken of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen.

1.4 Milieu-aantasting

De uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende of besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergrond(s)e water(gang).

1.5 Aanspraak

Een tegen *verzekerde* ingestelde aanspraak tot vergoeding van *schade*, voortvloeiend uit een *handelen of nalaten*. *Aanspraken*, al dan niet tegen meer *verzekerden* ingesteld, worden als één *aanspraak* beschouwd als deze met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien, of uit hetzelfde *handelen of nalaten* voortvloeien of uit een opeenvolgend *handelen of nalaten* met dezelfde oorzaak voortvloeien en worden geacht bij *assuradeuren* te zijn aangemeld ten tijde dat de eerste *aanspraak* is aangemeld.

1.6 Omstandigheden

Eén of meer feiten waaruit een reële dreiging van een *aanspraak* kan worden afgeleid. Als zodanig worden beschouwd feiten ten aanzien waarvan *verzekerde* concreet kan meedelen uit welk *handelen of nalaten* de *aanspraak* kan voortvloeien en van wie de *aanspraak* kan worden verwacht.

1.7 Handelen of nalaten

Een gedraging van *verzekerde* waaruit een *aanspraak* voortvloeit. Met een gedraging van *verzekerde* wordt gelijk gesteld een schadeval dat uitsluitend vanwege een aan *verzekerde* toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van *verzekerde* komt.

1.8 Productaansprakelijkheid

De aansprakelijkheid voor *schade* ontstaan ten gevolge van zaken die door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerden* zijn (op-)geleverd.

Artikel 2. Omvang van de verzekering

2.1 Aansprakelijkheid

- 2.1.1 Verzekerd is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor door *derden* geleden *schade* in verband met *handelen of nalaten* in de *verzekerde* hoedanigheid, zulks met inachtneming van de in de polis van toepassing verklaarde voorwaarden en rubrieken.
- 2.1.2 Andere *verzekerden* dan *verzekeringnemer* kunnen slechts rechten aan deze *verzekering* ontlenen door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door *verzekeringnemer* tegenover *assuradeuren* afgelegd.

2.2 Verzekerd bedrag

Assuradeuren vergoeden voor alle *verzekerden* tezamen per *aanspraak* respectievelijk per *verzekeringsjaar* boven het eigen risico ten hoogste de in de polis genoemde *verzekerde* bedragen.

2.3 Cumulatie

- 2.3.1 Indien in geval van *schade* de aansprakelijkheid van *verzekerde* onder meer dan één van de van toepassing verklaarde rubrieken verzekerd is, zullen de *verzekerde* bedragen van deze rubrieken niet cumuleren. Per *aanspraak* zal nooit meer dan eenmaal het hoogste van toepassing zijnde *verzekerde* bedrag per *aanspraak* respectievelijk per *verzekeringsjaar* gelden.
- 2.3.2 Indien in geval van *schade* meerdere eigen risico's van toepassing zijn, zullen de eigen risico's niet cumuleren. Per *aanspraak* zal nooit meer dan eenmaal het hoogste van toepassing zijnde eigen risico gelden.

2.4 Extra vergoedingen

Assuradeuren vergoeden zo nodig boven het verzekerd bedrag per aanspraak of per *verzekeringsjaar* de hierna genoemde kosten:

2.4.1 Bereddingskosten

2.4.2 De kosten van verweer, waaronder wordt verstaan alle door of met toestemming van *assuradeuren* gemaakte kosten van verweer en rechtsbijstand bij een gedekte *schade*, ook al gaat het om ongegronde *aanspraken*.

2.4.3 De wettelijke rente over het door de *verzekering* gedekte deel van de hoofdsom.

2.4.4 De kosten die met goedvinden van *assuradeuren* worden gemaakt ter vaststelling van aansprakelijkheid en *schade*.

2.4.5 Zekerheidsstelling

2.4.5.1 Indien in geval van *schade* waarvoor *verzekerde* aansprakelijk is gesteld en deze *verzekering* dekking biedt, op last van de bevoegde overheid resp. rechter een cautie moet worden gesteld, zullen *assuradeuren* die cautie stellen en de daaraan verbonden kosten voor zijn rekening nemen.

2.4.5.2 Het bedrag van de cautie als bedoeld in artikel 2.4.5.1 zal niet meer bedragen dan 10% van het verzekerd bedrag per *aanspraak* met een maximum van € 50.000 per *aanspraak*.

2.4.5.3 Het eigen risico is niet van toepassing op deze extra vergoedingen. Deze extra vergoedingen tezamen zijn gemaximeerd tot ten hoogste een bedrag gelijk aan het verzekerd bedrag voor de betreffende *aanspraak*.

2.5 Dekkingsgebied

2.5.1 Het dekkinggebied van deze *verzekering* is de hele wereld.

Niet gedekt zijn echter *aanspraken*:

- gebaseerd op het recht van de Verenigde Staten van Amerika of Canada of
- gebaseerd op gerechtelijke uitspraken door een rechtsprekende instantie in de Verenigde Staten van Amerika of Canada; als die voortvloeien uit door *verzekerde* geleverde en/of gefactureerde zaken aan of verrichte en/of gefactureerde werkzaamheden voor cliënten in de Verenigde Staten van Amerika of Canada.

Voor andere *aanspraken* tegen *verzekerde* ingesteld op basis van het recht van de Verenigde Staten van Amerika en/of Canada, dan wel gebaseerd op gerechtelijke uitspraken door enig rechtsprekende instantie in de Verenigde Staten van Amerika en/of Canada, geldt het volgende:

- de wettelijke rente voor zover deze loopt over het ten laste van de *verzekeraar* komende gedeelte van de schadevergoeding, alsmede de kosten van met goedvinden of op verlangen van *assuradeuren* gevoerde procedures en in zijn opdracht verleende rechtsbijstand worden in afwijking van het bepaalde in artikel 2.4 Extra vergoedingen, niet vergoed boven het verzekerd bedrag per *aanspraak* of per *verzekeringsjaar*.
- uitgesloten is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor punitive en/of exemplary damages, dan wel soortgelijke vergoedingen met een straffend of voorbeeldstellend karakter.

2.5.2 Deze *verzekering* is niet van toepassing op een vestiging in het buitenland of een ondergeschikte daarvan, tenzij nadrukkelijk anders overeengekomen.

2.5.3 Met deze *verzekering* wordt niet voldaan aan een eventuele verzekeringsplicht die in het buitenland voor bepaalde risico's geldt.

2.6 Voorrisico

Tenzij uitdrukkelijk uitgesloten zijn meeverzekerd *aanspraken* of *omstandigheden* die voortvloeien uit een *handelen* of *nalaten* dat heeft plaatsgevonden vóór de ingangsdatum van de *verzekering*.

2.7 Namelding

2.7.1 Voor de uitleg van de artikelen 7, 10 en 12 geldt bij:

- een gehele of gedeeltelijke oversluiting van een door *assuradeuren* geaccepteerd aandeel;
- verkoop van een meeverzekerd bedrijf; of
- beëindiging van deze *verzekering*,

dat *omstandigheden* die vóór de oversluiting, verkoop of beëindiging bij *verzekerde* bekend zijn, alsmede *aanspraken* tot schadevergoeding die vóór de oversluiting, verkoop of beëindiging tegen *verzekerde* zijn ingesteld, maar nog niet bij *assuradeuren* zijn gemeld, worden geacht bij *assuradeuren* te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de oversluiting, verkoop of beëindiging, mits de schriftelijke melding aan *assuradeuren* binnen drie maanden na dat moment heeft plaatsgevonden.

Het bovenstaande geldt met inachtneming van het bepaalde in artikel 4 en geldt niet als *assuradeuren* de *verzekering* conform artikel 6.3 van de Algemene Voorwaarden hebben opgezegd.

2.7.2 Indien *assuradeuren* overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.1 van de Algemene Voorwaarden van hun recht gebruik maken de *verzekering* te beëindigen, heeft *verzekeringnemer* het recht om vóór de einddatum de termijn waarbinnen de *aanspraak* tegen *verzekerde* moet zijn ingesteld en tevens schriftelijk bij *assuradeuren* moet zijn aangemeld, tot één jaar te verlengen voor *aanspraken*, die voortvloeien uit een *handelen* of *nalaten* dat heeft plaatsgevonden vóór de einddatum. *assuradeuren* hebben het recht voor deze verlenging een aanvullende premie en/of aanpassing van de voorwaarden te bedingen.

2.7.3 Indien de *verzekering* eindigt wegens opheffing van het bedrijf of beëindiging van het beroep van *verzekerde*, als bedoeld in artikel 6.4 van de Algemene Voorwaarden, heeft de *verzekeringnemer* het recht om vóór de einddatum de termijn waarbinnen de *aanspraak* tegen *verzekerde* moet zijn ingesteld en tevens schriftelijk bij *assuradeuren* moet zijn aangemeld, tot vijf jaar te verlengen voor *aanspraken* die voortvloeien uit een *handelen* of *nalaten* dat heeft plaatsgevonden vóór de einddatum. *assuradeuren* hebben het recht voor deze verlenging een aanvullende premie en/of aanpassing van de voorwaarden te bedingen.

2.7.4 Voor *aanspraken* aangemeld binnen de in artikelen 2.7.2. en 2.7.3 genoemde termijnen van één respectievelijk vijf jaar, geldt dat deze worden toegerekend aan het *verzekeringsjaar* direct voor de einddatum.

Artikel 3. Uitsluitingen

3.1 Opzicht

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van zaakschade aan zaken veroorzaakt gedurende de tijd dat *verzekerde* of iemand namens hem deze zaken daadwerkelijk vervoert, bewerkt, behandelt, bewoont, huurt, leent, gebruikt, bewaart of om welke reden dan ook onder zich heeft. Deze uitsluiting geldt eveneens voor de uit de zaakschade voortvloeiende *schade*. Deze uitsluiting geldt niet met betrekking tot:

3.1.1 Werkzaamheden bij *derden*

De aansprakelijkheid voor zaakschade aan zaken van *derden* veroorzaakt tijdens de werkzaamheden bij die *derden*, voor zover het zaken betreft die geen onderwerp zijn van de uit te voeren overeenkomst en/of waaraan op het moment van de schadeveroorzaking geen werkzaamheden werden verricht.

3.1.2 Zaakschade aan zaken van ondergeschikten De aansprakelijkheid voor zaakschade aan zaken van ondergeschikten waarvoor *verzekerde* als werkgever aansprakelijk is.

3.1.3 *Schade* die door een brandverzekeraar is vergoed. De aansprakelijkheid voor zaakschade aan zaken, die *verzekerde* anders dan in huur, pacht, bruikleen of bewaarneming onder zich had, indien en voor zover:

- ter zake daarvan door een brandverzekeraar *schade* is vergoed, of
- deze *schade* is veroorzaakt door brand, ontploffing, water, stoom, neerslag en/of blusmiddelen en, als deze verzekerd zou zijn geweest, zou zijn vergoed en verhaald door een brandverzekeraar.

3.1.4 *Schade* aan vervoermiddelen

De aansprakelijkheid voor zaakschade aan vervoermiddelen veroorzaakt gedurende de tijd dat deze voor laden of lossen aanwezig zijn op of zich bevinden in de onmiddellijke nabijheid van de terreinen van *verzekerde* of daar waar *verzekerde* werkzaamheden verricht.

3.1.5 Tentoonstellingen

De aansprakelijkheid voor *schade* aan gebouwen en/of terreinen die aan een *verzekerde* - al dan niet tegen betaling – ter beschikking zijn gesteld voor deelneming aan tentoonstellingen, beurzen en manifestaties.

3.2 Motorrijtuigen

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* veroorzaakt met of door een motorrijtuig in de zin van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) met aanvullingen en wijzigingen. Deze uitsluiting geldt echter niet voor:

3.2.1 Aanhangwagens

Schade veroorzaakt met of door aanhangwagens, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.

3.2.2 Laden/lossen

Schade veroorzaakt met of door lading bij het laden of lossen van een motorrijtuig.

3.2.3 Lading

Schade veroorzaakt met of door lading die zich bevindt op dan wel valt of gevallen is van een motorrijtuig.

3.2.4 Passagier

Schade die door een *verzekerde* als passagier van een motorrijtuig is veroorzaakt. Bij zaakschade aan het motorrijtuig zelf zal geen beroep worden gedaan op de uitsluiting als omschreven in artikel 3.1.

3.2.5 Motorrijtuig in gebruik bij ondergeschikten

De aansprakelijkheid van *verzekerde* als werkgever voor *schade* veroorzaakt met of door een motorrijtuig, waarvan de *verzekerde* geen eigenaar, bezitter of houder is en dat bij een ondergeschikte in gebruik was.

3.2.6 De in artikelen 3.2.1 tot en met 3.2.5 omschreven dekking geldt evenwel nooit ter zake van de aansprakelijkheid voor *schade* waarvoor voor de aansprakelijk gestelde *verzekerde* een verzekeringsplicht bestaat krachtens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) of een analoge buitenlandse wet.

3.2.7 De in artikel 3.2.5 omschreven dekking geldt evenwel nimmer terzake van de aansprakelijkheid voor personenschade van een ondergeschikte die het motorrijtuig zelf bestuurt alsmede voor *schade* aan het betreffende motorrijtuig zelf.

3.3 (Lucht-)vaartuigen

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* veroorzaakt met of door een (lucht-)vaartuig.

3.3.1 Deze uitsluiting geldt echter niet voor:

- a. personenschade toegebracht met of door een vaartuig;
- b. *schade* die door een *verzekerde* als passagier van een (lucht-)vaartuig is veroorzaakt. Bij zaakschade aan het (lucht-)vaartuig zelf toegebracht, zal geen beroep worden gedaan op de uitsluiting als omschreven in artikel 3.1.
- c. zaakschade toegebracht door pontons, bakken, roeiboten en andere vaartuigen zonder motoren voor eigen voortstuwung, dan wel met motoren voor eigen voortstuwung van niet meer dan 3 kW. Zaakschade toegebracht door alle vaartuigen met een waterverplaatsing van 20 m3 of meer blijft echter uitgesloten.

3.4 Aansprakelijkheidsverhogende bedingen

Niet gedekt zijn *aanspraken* voortvloeiende uit een boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings-, of ander beding van soortgelijke strekking, tenzij - en dan voor zover – *verzekerde* ook zonder een dergelijk beding aansprakelijk zou zijn geweest. Ter zake van een vrijwaringsbeding is echter wel verzekerd de aansprakelijkheid voor *schade* die voor *verzekerden* voortvloeit uit voorwaarden waarop:

- materialen, materieel, gebouwen, terreinen en/of personen aan *verzekerden* (al dan niet tegen betaling) ter beschikking zijn gesteld;
- zaken aan *verzekerden* zijn geleverd of (al dan niet tegen betaling) ter beschikking zijn gesteld;
- *verzekerden* deelnemen aan tentoonstellingen, beurzen en dergelijke;
- diensten aan *verzekerden* zijn verleend, werkzaamheden voor *verzekerden* zijn verricht en dergelijke;
- vergunningen en/of concessies aan *verzekerden* zijn verleend tot het op bepaalde manieren en/of bepaalde plaatsen verrichte van werkzaamheden, het verlenen van diensten en dergelijke.

3.5 (Op)geleverde zaak/verrichte dienst

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van:

3.5.1 Zaakschade aan zaken die door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn (op-)geleverd.

3.5.2 De kosten van terugroepen, verbeteren, vervangen of herstellen van de door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* (op-)geleverde zaken, tenzij deze kosten zijn aan merken als *bereddingskosten*.

3.5.3 De kosten van het opnieuw verrichten van de door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* uitgevoerde werkzaamheden.

3.5.4 De uitsluitingen als omschreven in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 gelden ook voor de *schade* voortvloeiende uit het niet of niet naar behoren kunnen gebruiken van de (op-) geleverde zaken of verrichte werkzaamheden, ongeacht door wie de *schade* is geleden of de kosten zijn gemaakt.

3.5.5 De in artikel 3.5.1 tot en met 3.5.3 genoemde uitsluitingen gelden niet voor zaakschade toegebracht aan eerdere door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* (op)geleverde zaken, tenzij die onderwerp zijn van dezelfde overeenkomst als de

schadeveroorzakende (en onder verantwoordelijkheid van *verzekerde*) (op)geleverde zaken of werkzaamheden en zich niet duidelijk onderscheiden van de andere (op)geleverde zaken of verrichte werkzaamheden in het kader van die overeenkomst.

3.6 Opzet

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade*, als die *schade* voor de aansprakelijk gestelde *verzekerde* het beoogde of zekere gevolg is van zijn *handelen of nalaten*. Wel gedekt is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor door zijn ondergeschikte(n) opzettelijk veroorzaakte *schade*, mits *verzekerde* terzake van de opzettelijk veroorzaakte *schade* geen verwijt treft. Bij de toepassing van deze uitsluiting bij rechtspersonen zal slechts de opzet van de bestuurder in de zin van boek 2 Burgerlijk Wetboek (BW) worden beschouwd als opzet van de rechtspersoon; bij vennootschappen onder firma of commanditaire vennootschappen alleen de opzet van een behorend vennoot.

3.7 Asbest

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van *verzekerden* voor door *derden* geleden *schade* veroorzaakt door, voortgevloeid uit of verband houdend met asbest of asbesthoudende zaken.

Artikel 4. Schade

4.1 Verplichtingen bij schade

- 4.1.1** *Verzekeringnemer* is verplicht, zodra hij voor de eerste keer een *aanspraak* ontvangt of kennis krijgt van *omstandigheden*, deze zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is aan *assuradeuren* te melden.
- 4.1.2** *Verzekeringnemer* is voorts verplicht alle ontvangen bescheiden, zoals aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en stukken betreffende strafvervolgning binnen een redelijke termijn en onbeantwoord aan *assuradeuren* te sturen en zich te onthouden van elke toezegging, verklaring of handeling, waaruit een erkenning van een verplichting tot schadevergoeding zou kunnen worden afgeleid.
- 4.1.3** *Verzekeringnemer* dient alle aanwijzingen van of namens *assuradeuren* op te volgen en overigens alle medewerking en inlichtingen te verschaffen welke voor de beoordeling van zijn aansprakelijkheid van belang zouden kunnen zijn.
- 4.2 Niet nakoming genoemde verplichtingen**
Aan deze *verzekering* kunnen geen rechten worden ontleend als *verzekeringnemer* één of meer van bovenstaande polisverplichtingen niet is nagekomen voor zover daardoor de belangen van *assuradeuren* zijn geschaad.
Elk recht op uitkering komt te vervallen, als *verzekeringnemer* de hiervoor de in artikel 4.1 genoemde verplichtingen niet is nagekomen met het opzet *assuradeuren* te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht op uitkering niet rechtvaardigt.

4.3 Schaderegeling

Assuradeuren belasten zich met de behandeling en regeling van een gedekte *schade*. Zij hebben het recht benadeelde *derden* rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen. *Aanspraken* van benadeelden tot vergoeding van personenschade zullen worden behandeld en afgewikkeld met in achtneming van het bepaalde in artikel 7:954 BW. Bestaat de vergoeding van schade uit periodieke uitkeringen en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen hoger dan het verzekerde bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar de keuze van *verzekerde*, naar evenredigheid verminderd.

Artikel 5. Schade-uitkeringen en premierestituties

5.1 Schade-uitkeringen

Indien wordt overeengekomen de *schade* via de tussenpersoon uit te keren, zal de tussenpersoon *assuradeuren* in rekening-courant voor de verschuldigde schade-uitkeringen en premierestituties debiteren. *assuradeuren* zullen daardoor zijn gekweten zodra de schade-uitkering door de uitkeringgerechtigde zal zijn ontvangen, respectievelijk met hem zal zijn verrekend in overeenstemming met de wet dan wel een tussen hem en de tussenpersoon bestaande regeling.
Indien *assuradeuren* de schadepeningen hebben betaald aan de tussenpersoon en deze in gebreke blijft om deze aan de uitkering gerechtigde door te betalen, kunnen *assuradeuren* de schadepeningen van de tussenpersoon terugvorderen als deze tot hernieuwde betaling wordt aangesproken door de uitkeringgerechtigde.
Indien de tussenpersoon de van *assuradeuren* ontvangen schadepeningen heeft doorbetaald aan de tweede tussenpersoon, maar deze laatste in gebreke blijft voor doorbetaling zorg te dragen, zal de tussenpersoon de schadepeningen van de tweede tussenpersoon kunnen terugvorderen als hij door de uitkeringgerechtigde wordt aangesproken tot rechtstreekse betaling dan wel als *assuradeuren* die schadepeningen van de tussenpersoon terugvorderen, zoals in dit lid voorzien.

5.2 Premierestituties

De tussenpersoon zal de schade-uitkeringen en premierestituties aan de rechthebbende afdragen. De tussenpersoon is evenwel tot niet meer gehouden dan tot betaling van het saldo dat resteert na verrekening van deze schade-uitkeringen en premierestituties met ten tijde van het ontstaan van de afdrachtverplichting al dan niet opeisbare doch reeds vaststaande vorderingen op *verzekerde* uit hoofde van de *verzekering* waarop de uitkering wordt gedaan.

Artikel 6. Naverrekening

Indien de premie wordt gebaseerd op veranderlijke gegevens (zoals jaarloon of jaarlijkse omzet), is *verzekeringnemer* verplicht om binnen zes maanden na het einde van ieder *verzekeringsjaar* aan *assuradeuren* de gegevens te verschaffen, die nodig zijn om de definitieve premie vast te stellen.

Indien *verzekeringnemer* de gevraagde gegevens niet of niet tijdig verstrekt, hebben *assuradeuren* het recht de definitieve premie op basis van 150% van de laatst bekende gegevens vast te stellen. Naar gelang de definitieve premie hoger of lager is dan de voorschotpremie, zal het meerdere alsnog aan *verzekeringnemer* in rekening worden gebracht respectievelijk zal het mindere alsnog aan *verzekeringnemer* worden gerestitueerd, uiteraard met inachtneming van een eventueel van toepassing zijnde minimumpremie.

De definitieve premie is tevens de voorschotpremie voor het komende *verzekeringsjaar*.

Bijzondere voorwaarden

Rubriek I Algemene Aansprakelijkheid (AVB)

Artikel 7. Nadere dekkingsomschrijving

Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de Algemene Voorwaarden en de Productvoorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerd bedrag en het eigen risico, de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade van derden*, mits:

- de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de *verzekering* en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *assuradeuren* is aangemeld;
- en
- de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* bij het aangaan van de *verzekering* bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was.

Indien een *omstandigheid* tijdens de *geldigheidsduur* van de *verzekering* voor de eerste maal schriftelijk bij *assuradeuren* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 5, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit – ongeacht op welk tijdstip – geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze *omstandigheid*.

De datum van de eerste schriftelijke melding aan *assuradeuren* van de *aanspraak* of *omstandigheid* is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak* of *omstandigheid* wordt toegerekend.

Artikel 8. Aanvullende uitsluitingen

8.1 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid als werkgever tegenover ondergeschikten.

8.2 Milieu-aantasting

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade van derden* in verband met een *milieu-aantasting*.

Rubriek II Werkgeversaansprakelijkheid (WGA)

Artikel 9. Aanvullende begripsomschrijvingen

In deze rubriek wordt personenschade onderscheiden naar personenschade ten gevolge van:

9.1 Ongeval

Onder *ongeval* wordt verstaan: een plotseling van buitenaf en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld.

9.2 Beroepsziekte

Onder *beroepsziekte* wordt verstaan: een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte, niet zijnde het gevolg van een *ongeval*.

Artikel 10. Nadere dekkingsomschrijving

Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de Algemene Voorwaarden en Productvoorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerd bedrag en het eigen risico, de aansprakelijkheid van *verzekerde* als werkgever tegenover ondergeschikten, mits:

- de *aanspraak* terzake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de *verzekering* en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *assuradeuren* is aangemeld;
- en
- de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* bij het aangaan van de *verzekering* bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was.

Indien een *omstandigheid* tijdens de *geldigheidsduur* van de *verzekering* voor de eerste maal schriftelijk bij *assuradeuren* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 5, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze *omstandigheid*.

De datum van de eerste schriftelijke melding aan *assuradeuren* van de *aanspraak* of *omstandigheid* is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak* of *omstandigheid* wordt toegerekend.

Artikel 11. Aanvullende uitsluitingen en bepalingen

11.1 Overtreding van voorschriften

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten* dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift ter zake van arbeidsomstandigheden, als dat is gebeurd in opdracht van of met goedvinden van *verzekerde(n)*.

Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van die betreffende *verzekerde*, die door een lid van de directie is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

11.2 Goed werkgeverschap

11.2.1 In aanvulling op het bepaalde in artikel 1.3 wordt onder *schade* eveneens verstaan de door een ondergeschikte van *verzekerde* als genoemd in artikel 1.1.1 t/m 1.1.3 geleden *schade* in verband met een van buiten komend, plotseling en rechtstreeks inwerkend geweld (hierna te noemen: het *ongeval*), als gevolg waarvan door de ondergeschikte zaakschade en/of personenschade wordt geleden en

waarvoor de hiervoor genoemde *verzekerde* op grond van artikel 7:611 BW een behoorlijke verzekering (of vergoeding ten behoeve van een dergelijke verzekering) had dienen te verzorgen.

- 11.2.2** Indien ten tijde van de in artikel 11.2.1 genoemde *schade* ten behoeve van de daar genoemde ondergeschikten een SVI, WEGAM of een vergelijkbare verzekering (hierna te noemen: andere polis) van kracht is, biedt de onderhavige *verzekering* – in afwijking van het bepaalde in artikel 3.2 - eveneens dekking als de *schade* is veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen, echter met inachtneming van de navolgende aanvullende bepalingen:
- 11.2.3** Indien de andere polis geen aansprakelijkheidsverzekering betreft, wordt artikel 8 van de Algemene Voorwaarden vervangen door de navolgende bepaling:
De schadevergoeding onder die andere polis wordt in mindering gebracht op de schadevergoeding ingevolge de door deze clausule verleende dekking.
Uitgesloten blijft echter:
- schade* veroorzaakt tijdens deelname aan wedstrijden, straatraces, snelheidsproeven of -ritten;
  - schade* waarbij de bestuurder van het motorrijtuig onder zodanige invloed van alcoholhoudende drank en/of enig bedwelmend, opwekkend of geneesmiddel verkeerde, dat hij niet in staat kon worden geacht het motorrijtuig naar behoren te besturen, dan wel door de wet of overheid is of zou zijn verboden;
  - schade* waarbij de feitelijke bestuurder niet in het bezit is van een geldig voor het motorrijtuig wettelijk voorgeschreven rijbewijs, dan wel de bestuurder de rijbevoegdheid is ontnomen of onvoorwaardelijk is ontzegd.
- 11.2.4** De uitsluitingen als omschreven in artikelen 11.2.3b en 11.2.3c gelden niet ten aanzien van *schade* geleden door ondergeschikten die aantonen dat de daarin genoemde *omstandigheden* zich buiten hun weten en tegen hun wil hebben voorgedaan en dat hen daarvan geen enkel verwijt treft.
- 11.2.5** Indien ten tijde van de in artikel 11.2.1 genoemde *schade* ten behoeve van de daar genoemde ondergeschikten geen andere polis van kracht is, wordt artikel 3.2.1 t/m 3.2.7 ten aanzien van de in artikel 11.2.1 genoemde dekking geacht te zijn doorgehaald.
- 11.2.6** Een eventueel toepasselijk eigen risico voor zaakschade of personenschade geldt, afhankelijk van de aard van de in eerste instantie door de ondergeschikte ten gevolge van het *ongeval* geleden *schade* (zaakschade of personenschade), ook met betrekking tot de in artikel 11.2.1 bedoelde *schade*.

Rubriek III Milieu-aansprakelijkheid (plotselinge aantasting) (MIL)

Artikel 12. Nadere dekkingsomschrijving

Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de Algemene Voorwaarden en de Productvoorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerd bedrag en het eigen risico, de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* van *derden* in verband met een *milieu-aantasting* die plotseling en onzeker is en niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in-)werkend proces, mits:

- de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de *verzekering* en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *assuradeuren* is aangemeld;
- en
- de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* bij het aangaan van de *verzekering* bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was.

Indien een *omstandigheid* tijdens de *geldigheidsduur* van de *verzekering* voor de eerste maal schriftelijk bij *assuradeuren* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 5, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit – ongeacht op welk tijdstip – geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze *omstandigheid*. De datum van de eerste schriftelijke melding aan *assuradeuren* van de *aanspraak* of *omstandigheid* is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak* of *omstandigheid* wordt toegerekend.

Artikel 13. Aanvullende uitsluitingen en bepalingen

13.1 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid als werkgever tegenover ondergeschikten.

13.2 Bereddingskosten eigen locatie

Assuradeuren vergoeden nooit kosten door wie ook gemaakt teneinde de *milieu-aantasting* op en de gevolgen daarvan voor een locatie van *verzekerde* te beperken of ongedaan te maken, behoudens voorzover *verzekerde* aantoont dat deze kosten tevens *bereddingskosten* zijn.

13.3 Overtreding van voorschriften

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten* dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift terzake van het milieu, als dat is gebeurd in opdracht of met goedvinden van *verzekerde(n)*. Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van die betreffende *verzekerde* die door een lid van de directie is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

13.4 Genetische schade

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor genetische schade.

13.5 Wetswijziging

Assuradeuren hebben het recht, als gedurende de *geldigheidsduur* van de *verzekering* het aansprakelijkheidsrisico wordt of zal worden verzwaaard door wetgeving in formele of materiële zin, de *verzekering* te herzien met ingang van een door *assuradeuren* te bepalen datum, met inachtneming van een termijn van ten minste twee maanden. De *verzekeringnemer* heeft het recht de herziening van de overeenkomst te weigeren binnen dertig dagen nadat hem daarvan mededeling is gedaan.